Lietas Nr. C15217513
Lietas arhīva Nr. C-0510-14/11

Aizmugurisks SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2014.gada 8.janvārī

Jelgavas tiesa:

tiesnese L.Ašmane

ar tiesas sēžu sekretāri S.Titovu,

piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. C/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. D/ prasībā pret /pers. E/ par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, vienošanās 2.4.punkta izbeigšanu un uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja /pers. D/ iesniegusi tiesā prasības pieteikumu un prasības pieteikuma precizējumus un papildinājumus pret atbildētāju /pers. E/ par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, vienošanās 2.4.punkta izbeigšanu un uzturlīdzekļu piedziņu, kuros lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu Ls 550,00 par laiku no 2012.gada 1.augusta līdz 2013.gada 30.jūnijam (ieskaitot), kas izriet no 2012.gada 24.augusta vienošanās; no 2013.gada 1.jūlija izbeigt vienošanās 2.4.punkta darbību, kas noslēgta 2012.gada 24.augustā starp /pers. E/ un /pers. D/ (tagad /uzvards/); piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus ik mēnesi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2013.gada 1.jūliju līdz bērna 7 gadu vecumam un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 7 gadu vecumu līdz bērna pilngadībai par labu prasītājai bērna /pers. H/ uzturam; noteikt prasītājai tiesības prasīt no atbildētāja likumiskus nokavējuma 6% gadā no parāda summas Ls 550,00 līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai); piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

Savu prasību prasītāja motivē ar to, ka prasītāja un atbildētāja ir šķīrušies 2012.gada 25.septembrī. 2012.gada 24.augustā prasītāja un atbildētājs noslēguši vienošanos par kopīgā bērna /pers. H/ aizgādību, saskarsmes tiesībām un uzturlīdzekļiem. Vienošanās 2.4.punktā noteikts, ka atbildētājs maksā uzturlīdzekļus bērna uzturam Ls 50,00 mēnesī, sākot maksāt no 2012.gada augusta. Prasītāja norāda, ka atbildētājs minēto vienošanos nepilda, nemaksā prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam, kā rezultātā izveidojies uzturlīdzekļu parāds Ls 550,00 par laiku no 2012.gada augusta līdz 2013.gada 30.jūnijam, jo atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu no 2012.gada augusta. Uzskata, ka līdz ar to prasītājai ir prasījuma tiesības pret atbildētāju par uzturlīdzekļu parāda Ls 550,00 piedziņu par laiku no 2012.gada augusta līdz 2013.gada 30.jūnijam, kā arī prasītājai ar 2013.gada 1.jūliju ir tiesības saņemt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam minimālajā apmērā saskaņā ar tiesas spriedumu.

Prasītāja prasību pamato ar Civillikuma 179.pantu, 1587.pantu, 1590.pantu.

Prasītāja/pers. D/ pārstāvis /pers. C/ tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā. Papildus norādīja, ka no prasības iesniegšanas brīža nekas nav mainījies, atbildētājs neko prasītājai nav samaksājis. Norādīja, ka mēnesi atpakaļ prasītāja ir uzsākusi darba attiecības un strādā par pārdevēju, saņemot minimālo atalgojumu. Apliecināja, ka citu bērnu prasītājai nav.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. E/ nav ieradies. Par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz atbildētāja prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī viņa deklarētā dzīvesvieta (lietas lapa 50). Sūtījums atgriezts tiesā ar norādi, ka atbildētājs nav sastapts, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas lapas 47-49). Līdz ar to tiesa atzīts par iespējamu skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo nepastāv Civilprocesa likumā noteiktie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta 1.daļu, aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Novērtējot konkrētos lietas apstākļus, tiesa atzīst, ka ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu, nepastāv Civilprocesa likuma 208.[1] panta 3.daļā noteiktie apstākļi, kas liegtu aizmuguriska sprieduma taisīšanu.

Motīvu daļa

Novērtējot lietas materiālus, prasītājas pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No lietā esošās /pers. H/ dzimšanas apliecības kopijas (lietas lapa 13) un prasītājas laulības apliecības kopijas (lietas lapa 14), redzams, ka /pers. H/ vecāki ir /pers. E/ un /pers. D/ (pirms laulības noslēgšanas uzvārds /uzvards/).

Pušu laulība ir šķirta 2012.gada 25.septembrī (lietas lapa 12.

2012.gada 24.augustā starp prasītāju un atbildētāju noslēgta Vienošanās (lietas lapa 11), saskaņā ar kuru puses vienojušās, ka /pers. E/ maksās uzturlīdzekļus /pers. H/ uzturam Ls 50 mēnesī, sākot no šā gada augusta mēneša katra mēneša 20.datumam līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt, ieskaitot uzturlīdzekļus prasītājas norādītajā bankas kontā.

Minēto vienošanos bez ierunām parakstījuši gan prasītāja, gan atbildētājs. Neviena no pusēm nav apstrīdējusi sava paraksta īstumu uz minētā līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1403.pantu, tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1431.pantu, akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Tiesa uzskata, ka minētā vienošanās noslēgta atbilstoši Civillikuma prasībām, abas puses uzņēmušās zināmas saistības un ieguvušas zināmas tiesības, līdz ar to tā saistoša abām pusēm.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu

Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļu maksājumu parādu no atbildētāja, sākot no 2012.gada augusta līdz 2013.gada 30.jūnijam, t.i., par 11 mēnešiem Ls 550,00 apmērā, kas pēc padomes noteiktā kursa ir 782,58 *euro*. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs pēc 2012.gada 24.augusta vienošanās noslēgšanas būtu veicis prasītājai uzturlīdzekļu maksājumus meitas /pers. H/ uzturam saskaņā ar noslēgto vienošanos Ls 50 (71,14 *euro*) apmērā mēnesī (lietas lapas 24-34).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīts, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļu parādu pēc noslēgtās vienošanās par laiku no 2012.gada augusta līdz 2013.gada 30.jūnijam (kā to lūdz prasībā prasītāja).

Ņemot vērā to, ka prasītāja celtajā prasībā lūdz arī piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturam līdz meitas pilngadībai, tiesa uzskata, ka, ir pamats izbeigt 2012.gada 24.augustā starp pusēm noslēgtās vienošanās 2.4.punkta darbību, jo, nosakot no atbildētāja piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai saskaņā ar Civillikuma prasībām ir jāvērtē atbildētāja materiālais stāvoklis, iespējas un spējas sniegt uzturlīdzekļus dēlam. Šajā gadījumā nosakāmais uzturlīdzekļu apmērs ir saistīts vienīgi ar vecāku mantas stāvokli un bērna nepilngadību. Līdz ar to minētās vienošanās attiecīgā punkta darbība izbeidzama ar 2013.gada 1.jūliju kā to lūdz prasībā prasītāja.

Saskaņā ar LR Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar LR MK 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Lietā nepastāv strīds par to, ka /pers. H/ dzīvo kopā ar prasītāju, kura īsteno bērna aprūpi un uzraudzību, minētais apstiprinās arī ar Ozolnieku novada pašvaldības administrācijas izziņām (lietas lapas 15,16).

No lietā esošās 2012.gada 5.oktobra VSAA izziņas (lietas lapa 17) un 2013.gada 5.jūlija izziņas (lietas lapa 18) redzams, ka prasītāja laika posmā no 2008.gada 14.maija saņēma ģimenes valsts pabalstu Ls 8,00 mēnesī. Ar izziņām no CSDD (lietas lapas 19,20) apstiprinās, ka prasītājas īpašumā nav reģistrēti transportlīdzekļi. Ar izziņu no Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas (lietas lapa 21) pierādīts, ka uz prasītājas vārda nav reģistrēti nekustamie īpašumi. Ar izziņu no Nodarbinātības valsts aģentūras (lietas lapa 22) pierādīts, ka prasītājai piešķirts bezdarbnieka statuss no 2013.gada 10.jūlija. Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis apliecināja, ka prasītāja šobrīd strādā algotu darbu un saņem valstī noteikto minimālo darba algu.

Ar izdruku no datorizētās zemesgrāmatas (lietas lapa 54) pierādīts, ka uz atbildētāja vārda nav reģistrēti nekustamie īpašumi. Ar izziņu no CSDD (lietas lapa 57) pierādīts, ka /pers. E/ īpašumā transportlīdzekļi nav reģistrēti. Ar izziņu no Valsts ieņēmumu dienesta (lietas lapa 60) pierādīts, ka laika posmā no 2013.gada 1.jūnija līdz 30.septembrim atbildētājs guvis bruto ieņēmumus kopsummā Ls 2567,48. Tiesas sēdē netika iegūti citi pierādījumi par atbildētāja ienākumiem uz prasības izskatīšanas dienu, viņam piederošajiem nekustamajiem īpašumiem vai kustamo mantu. Tiesas sēdē netika iegūti arī pierādījumi, ka atbildētājam būtu citi apgādājamie.

Novērtējot minētos apstākļus, ņemot vērā prasītājas un atbildētāja ienākumus un mantisko stāvokli, to, ka atbildētājs ir darbspējīgā vecumā, ievērojot celtās prasības robežas, atzīstot, ka abu vecāku pienākums ir piedalīties bērna uzturēšanā, ņemot vērā bērna vecumu un augstāk minētos likumdošanas nosacījumus, tiesa atzīst, ka no /pers. E/ meitas uzturēšanai piedzenami uzturlīdzekļi Ministru Kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā – 25% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un 30% apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi no 7 gadu vecuma līdz bērna pilngadībai. Tāpat tiesa atzīst, ka vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts un, neatkarīgi no atbildētāja ienākumiem, viņam ir pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus vismaz likumdošanā noteiktajā minimālajā apmērā.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi no atbildētāja par labu prasītājai /pers. H/ uzturam piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, t.i, no 2013.gada 15.jūlija.

Ar Jelgavas tiesas tiesneses 2013.gada 7.augusta lēmumu (lietas lapas 42,43) prasītāja daļēji atbrīvota no valsts nodevas samaksas, samazinot valsts nodevu uz Ls 10.

Ņemot vērā to, ka prasība apmierināma pilnībā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta 1.punktu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami visi prasītājas samaksātie tiesas izdevumi – samaksātā valsts nodeva Ls 10,00 (14,23 *euro*) (lietas lapa 9) un samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 (4,70 *euro*) (lietas lapa 10).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta 1.daļas 3.punktu prasības daļā par uzturlīdzekļu piedziņu un pārējā prasības daļā daļēji pēc Jelgavas tiesas tiesneses 2013.gada 7.augusta lēmuma.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta 1.daļas 3.punkta, tiesa atzīts, ka no /pers. E/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva 375,21 *euro* apmērā (144,00 *euro* + 117,39 *euro* + 128,05 *euro* – 14,23 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* (Ls 3,30) apmērā.

Pēc prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās parāda pamatsummas 782,58 *euro* (Ls 550,00).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.1.panta 1.daļu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Tiesa atzīst, ka minētā likuma norma attiecas arī uz izskatāmo prasību un līdz ar to atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par uzturlīdzekļu

parāda un tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstāk minēto, Civilprocesa likuma 8.p., 10.p., 12.p., 34.p., 35.p., 42.p., 43.p., 44.p., 93.p., 97.p., 190.p., 193.p., 195.p., 204.1.p., 208.1.-208.5.p.p., tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no **/pers. E/**, /personas kods/, par labu **/pers. D/**, /personas kods/, uzturlīdzekļu parādu 782,58 *euro* (septiņi simti astoņdesmit divus *euro* 58 centus) (Ls 550,00) par laika periodu no 2012.gada 1.augusta līdz 2013.gada 30.jūnijam.

Ar 2013.gada 1.jūliju izbeigt 2013.gada 24.augustā starp /pers. E/ un /pers. D/ noslēgtās Vienošanās 2.4.punkta darbību.

Piedzīt no **/pers. E/**, /personas kods/, par labu **/pers. D/,** /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. H/, /personas kods/, uzturam ik mēnesi 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 15.jūlija līdz 2015.gada 14.maijam.

Piedzīt no **/pers. E/**, /personas kods/, par labu **/pers. D/,** /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. H/, /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2015.gada 15.maija līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. E/ par labu /pers. D/ tiesas izdevumus 18,93 *euro* (astoņpadsmit *euro* 93 centus) (Ls 13,30).

Piedzīt no /pers. E/ valsts nodevu par labu valstij **375,21 *euro*** (trīs simti septiņdesmit piecus *euro* 21 centu), ko iemaksāt Valsts kasē, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **4,70 euro** (četrus euro 70 centus), ko iemaksāt Valsts kasē, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22.

Noteikt tiesības /pers. D/ par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās parāda pamatsummas 782,58 *euro*.

Noteikt /pers.E/termiņu sprieduma daļā par uzturlīdzekļu parāda un tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2014.gada 22.janvāris.

Spriedumu prasītāja var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Jelgavas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese L.Ašmane